

တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟ်ဖျါ

လါစးပထုဘၢၣ် ၂၀၁၆, ၂၀၁၉ နံၣ် / KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်-19-52-11

ဘျးဒဲးတၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟ်ဖျါ: တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်ဂ်ဝီခွဲးယာ်လၢညၢၣ်ဘိၣ်ပူၤကီၢ်ဆၢ
လါဒိၣ်စ့ဘၢၣ် ၂၀၁၇နံၣ်

တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟ်ဖျါတဘျးအံၤ ဟ်ဖျါဝဲ ဟိာ်မုာ်လၢအအိၣ်ဒီး ခိၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ်ကီၢ် တၢ်က ဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်အိၣ် လၢအဝဲဒဲးစ့
ဝဲလၢညၢၣ်ဘိၣ်ပူၤကီၢ်ဆၢ, ဘျးဒဲးကီၢ်ရၢၣ် လါဒိၣ်စ့ဘၢၣ် ၂၀၁၇ နံၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ ဟိာ်မုာ်တၢ်ကအံၤ
အိၣ်ထီၣ်ဒီးအဟုးအသး ဒီးခဲအံၤ အိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ အဖိတၢ်ကလၢ အသးအိၣ်တနံၣ်လံာ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဝဲ သဝီသ့ၣ်ကု
သးပုၤတဖၣ် ဘၣ်ယးတၢ်ကထိၣ်သးအဂီၢ်အံၤဘၣ်ဆၢ ပုၤမၤကမၤတၢ်တၢ်ကအံၤ တၢ်ဟ်ဖျါအိၣ်ဒိတအိၣ်နီတမံၤဒီးဘၣ်
န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟ်ဖျါ | လၢညၢၣ်ဘိၣ်ပူၤကီၢ်ဆၢ, ဘျးဒဲးကီၢ်ရၢၣ်(လါဒိၣ်စ့ဘၢၣ် ၂၀၁၇နံၣ်)

တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟ်ဖျါလံာ်တဘျးအံၤ ဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်ခိဖျါ ပျီပူၤပုၤမၤသကိးတၢ်ဖဲ ဘျးဒဲးကီၢ်ရၢၣ် လၢအဘၣ် တၢ်န့ၣ်လိ
အိၣ်လၢ ကညီဂ်ဝီခွဲးယာ်ကရူာ် KHRG လၢကမၤနီၣ်မၤယါ တၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဂ်ဝီခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သး တဖၣ်ဖဲလိာ်ကဝီပုၤ
န့ၣ်လီၤ.¹

(၁)တပတီၢ်-တၢ်ကထိၣ်သးအဂီၢ်လိာ်တၢ်လိာ်ဆဲး

တၢ်ကထိၣ်သးအကလုာ်	တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်
တၢ်ကထိၣ်သးမုၢ်နံၣ်မုၢ်သီ	လါဒိၣ်စ့ဘၢၣ် ၂၀၁၇နံၣ်
တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်လိာ်တၢ်ကျဲ (သဝီ, ကရူာ်, ကီၢ်ဆၢ, ကီၢ်ရၢၣ်)	အ---သဝီ, လၢညၢၣ်ဘိၣ်ပူၤကီၢ်ဆၢ, ဘျးဒဲးကီၢ်ရၢၣ်

ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်တၢ်ကအဂီၢ်အကျိၤ	
မံၤ	နီၣ်ဝ---

¹ ကညီဂ်ဝီခွဲးယာ်ကရူာ် KHRG န့ၣ်လိဝဲပျီပူၤပုၤမၤသကိးတၢ်တဖၣ်လၢ ကီၢ်ပယါမုၢ်ထီၣ်တကပၤလၢကမၤနီၣ်မၤယါ
တၢ်မၤအာမၤပယဲ တၢ်ကထိၣ်သးတဖၣ် ခိဖျါတၢ်ဟ်ဖျါတဖၣ် တၢ်ဟ်ပနီၣ်တၢ်အတီၢ်ပတီၢ်တၢ်မၤအကျဲအသိးဒီး မၤဝဲ
တၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွီၤသဝီဖိအဂၤတဖၣ်, ကွဲးဖျါထီၣ်ဟီၣ်ကဝီပတၢ်ဟ်ဖျါတဖၣ်လၢဘၣ်ယးဝဲ တၢ်လိာ်လၢအဝဲသ့ၣ်ညါနီၣ်ဝဲ
တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲတၢ်ကွဲးထီၣ်ဝဲ တၢ်မၤနီၣ်မၤယါပုၤဂ်ဝီခွဲးယာ် တၢ်မၤအာပယဲအလံာ်ဟ်ဖျါအခါ ပျီပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်
ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအိၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤယါဝဲတၢ်မၤပယဲပုၤဂ်ဝီခွဲးယာ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဆိမိၣ်လၢအကီၢ်တဖၣ် ခိဖျါတၢ်မၤ
လိာ်တၢ်တၢ်ဂ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်လၢ တၢ်ဂ်ခိၣ်ထံးတဖၣ်လၢကျဲအါဘီၤဒီး ပမၤန့ၣ်အိၣ် လၢဂံၢ်ခိၣ်ထံးအသိး တၢ်ကထိၣ်သး
အတၢ်ဆိတလဲအတၢ်ထီၣ်သတြီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

သးနံ	၂၂
မုၢ် ခါ	မုၢ်
ကလုာ်	ကညီ
ဟံၣ်ဖိလီဖိအိၣ် တအိၣ်	တအိၣ်,ဖိတဂါ
အိၣ်ဆိးသဝီ	အ---သဝီ

ပုၤလၢအမၤအပယုၤတၢ်တဂၤအဂ့ၢ်အကျိၤ		
မံၤ	တၢ်ဖံးတၢ်မၤ	သဝီ
စီၤမ---	တသ့ၣ်ညါ	အ---

(၂)ပတီၢ်တပတီၢ်-တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကံၢ်အစီ

၁.ရဲပုၤပုၤနဟံးန့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးတခါအံၤတဆိဘၣ်တဆိတက့ၢ်.
 KHRGပျီပုၤပုၤမၤတၢ်ဖိလဲၤဟးအိၣ်သကိးပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အနီၢ်ကစၢ်တဂၤအံၤဒီးမၤတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်တၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကွဲးနီၣ်ပုၤလၢဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤတဂၤစုၣ်စုၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအမ့ၢ်အတီၤလၢကျဲၤလဲၣ်.
 ပုၤဟ့ၣ်တၢ်ကစီၣ်တဂၤအံၤလဲၤခိဖျိဘၣ်တၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤလၢအနီၢ်ကစၢ်ဒဲးန့ၣ်လီၤ.

(၃)ပတီၢ်တပတီၢ်-ဟံၣ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပုၤပုၤတက့ၢ်

ဟံၣ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပုၤပုၤတက့ၢ်.

နီၢ်ဝ---, လၢအအိၣ်ဒီး ခိၣ်န့ၢ်အတၢ်ဂ့ၢ်ကိတဂၤအံၤ ဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်အီၤလၢ အဝဲၣ်ခါ စီၤမ--- ဝဲ လၢဒံၣ်စ့ဘၣ် (တသ့ၣ်ညါအသိ လီၤတၢ်လီၤဆဲးဘၣ်) ၂၀၁၇နံၣ် န့ၣ်လီၤ. အဖီၣ်ဆူၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ ပုၤမၤကမၣ်တၢ်တဂၤအံၤ လဲၤယုၢ် အိၣ်ပူၤဖျဲးအသးလၢ ဘျဲးဝဲ ဒီးခဲအံၤ အဝဲမၤတၢ်ဒ်အမ့ၢ် ကညီဒီကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢဝဲဒၤဒီးခိၣ်တဂၤအသိးဖဲ လုၤညၣ်ဘိၣ် ပူၤဟံၣ်ကဝီၤလီၤဆိဝဲဒၤဒီးန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ် အဘူးအတၢ်သ့ၣ်တဖၣ် တိၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူ လီၢ်ကဝီၤပိာ်မုၢ်ကရၢ ဒီး သဝီသ့ၣ်ကုသးပုၤတဖၣ်သန့ကု တၢ်ဟံးထီၣ်ကျဲၤလီၤဂ့ၢ်ဝိတအိၣ်နီၣ်မံၤဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တုၤလၢ လၢစးပထုဘၣ် ၂၀၁၉ နံၣ် န့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်ပုၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမိၤသ့ၣ်တဖၣ်တဟံးထီၣ်ဂ့ၢ်ဝိသမံသမိးတၢ်ကဲထီၣ်သးတခါအံၤဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်ဂ့ၢ်ဝိတခါအံၤကဲထီၣ်သးလၢပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အနီၢ်ကစၢ်ဟံၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ အံၤ, “ဖဲယအိၣ်လၢဟံၣ်ထဲတဂၤဒီး ဆုၣ်နီၤအိၣ်ဘျဲးလၢ စုၣ်ပူၤအခါန့ၣ် အဝဲဖဲဒီး သံကွၢ်ယၤလၢ ယတၢ်အိၣ်သး မၤသး ဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ယတဲအိၣ်လၢ ယလီၤဘျဲး ဒီး အဝဲဖဲဘျဲးထီၣ်လၢယအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အခိၣ်ထံးန့ၣ် အဝဲသံကွၢ်ယၤလၢ ယတူၢ်လိာ်အိၣ် (အတၢ်နၢမုၢ်)ကသ့ၣ် ဒီး ယတဲအိၣ်လၢ ယတူၢ်လိာ်ဘၣ်. စးထီၣ်ဖဲန့ၣ် အဝဲဖိၣ်တၢ်ယာ်ယၤ ယံးယံးအယိ ယတဲအိၣ်လၢ ပျါယၤန့ၣ်ကု အဝဲတပျါကွၢ်ယၤဘၣ်. အယိန့ၣ် ယသးဒိၣ်ထီၣ်ဒီး ယအုၣ်ဝဲအစုန့ၣ်လီၤ. ဖဲယအုၣ်အိၣ်န့ၣ် ယဆိမိၣ်လၢအဆါလၢအဂီၢ်အယိအဝဲဖဲတၢ်ယာ်ယၤန့ၣ်လီၤ.အဖီၣ်ဆူၣ်ယၤဝံၤမၣ်ပျါကွၢ်ယၤန့ၣ်လီၤ.”

တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်အီၤဝံၤအလီၢ်ခံ နီၢ်ဝ--- အိၣ်ထီၣ်ဒီးအဟုးအသးအယိ ခဲအံၤ အိၣ်ဖျါထီၣ်အဖိ လၢအအိၣ်လံတနံၣ်လံ န့ၣ်လီၤ. နီၢ်ဝ--- ဝဲကိးဒီးအံၤ, “လၢယၤထီၣ်သိသိခါန့ၣ် ယအိၣ်တၢ်ထးခိၣ်တဝံၣ်လၢန့ၣ်ကု ယတသ့ၣ်ညါလၢ ယဒၤထီၣ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ် ဖဲယလဲၤမၤကွၢ်ယၤသးလၢပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အနီၢ်ကစၢ်ကသံၣ်သရၣ်မုၢ်ဖိမၤကွၢ်ယၤဆၣ် ဒီးတဲယၤလၢ ယဒၤထီၣ်လံန့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်ဖဲန့ၣ်လီၤ... ယသ့ၣ်ညါလၢ ယဒၤထီၣ်. ယလဲၤဖဲန့ၣ် စးထီၣ်လၢ လၢအုၣ်ဖျါ [၂၀၁၈ နံၣ်] အပူၤန့ၣ်လီၤ. ယအိၣ်ဖဲန့ၣ် ဆံးယံာ်လဲၣ်... ယတသ့ၣ်ညါဘၣ်. အနီၢ်ကိာ်န့ၣ် စးထီၣ်လၢ ယသ့ၣ်ညါလီၤယသးလၢ ယဒၤထီၣ်လံန့ၣ် ယဘၣ်အိၣ်လၢပုၤလီၤ.”

ပုၤတူၢ်ဘၣ်နီၢ်ဝ--- ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ဝဲ ၂၀၁၇ နံၣ်န့ၣ် အကီၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်အီၤ လၢတၢ်လီၢ်ခံတီၤ ဘၣ်ဆၣ် အဝဲတီၢ်နီၣ် မုၢ်န့ၣ်မုၢ်သိလီၤတၢ်လီၤဆဲးတဘၣ်လၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. “အဝဲဖိၣ်ဆူၣ်ယၤခဲဘျီ လၢယဟံၣ်ပူၤ ဒီးအဝဲတဘျီန့ၣ် ဖဲယဟဲလၢ ဂ---သဝီ (ဖဲအဟံၣ်လၢတၢ်လီၤအဂၤတဖျါ) န့ၣ်လီၤ.” လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ တၢ်ကဲထီၣ်သးဂ့ၢ်ဝိတခါအံၤ မ့ၢ်တၢ်ဟံး ထီၣ်ဂ့ၢ်ဝိလိာ်ဘၢလိာ်ကီၢ်အိၣ်တအိၣ်န့ၣ်အဝဲတသ့ၣ်ညါထွဲဝဲနီတမံၤဘၣ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၄)ပတီတပတီ-တယုနအခွဲ

မုပုလအတုဘတဖ ဟုပုတခွဲတယလပကသုတဂုတကျတခါအါ၊ ဟုပုတခွဲ
တယလပကသုတဂုအါလကျနလဲန.

ပုတုဘတတဂအါဟုတပုလကညီဂုခွဲယကရု(KHRG)ကသုတကစီနအါအဂီနုလီ.